

Mézeskalács

• 68. évfolyam

• 2020. március

• Ára 50 dinár

Köszöntő

Kedves Gyerekek!

Sok finomság került Ödön, a süni tányérjára az elmúlt hónap során. A zöldsékosarokról és a piaci elemőzsiáról készült alkotásaitokat mind elraktároztuk. Elkészült egy lista és egy térkép is arról, hogy milyen zöldségeket ennének szívesen az erdei állatok, és hogy miként juthatnak el a magas Kerek dombokig.

Most már bizonyára a tavaszra és a nőnapra készültök. Ezeknek a jeles napoknak a jegyében, és a finom zöldségeket ünnepeelve, készült kis újságotok legújabb száma is. Most pedig arra kérünk titeket, hogy segítsetek Elemérnek és ba-

rátainak, a nyulaknak a színes, díszes hímes tojások elkészítésében. Rajzolójátok vagy fessétek le őket! Engem pedig a térkép kitalálásában támogathattok. Rajzolójátok le a Kerek dombokat, és azt is képzeljétek magatok elé, hogy milyen útvonalon lehet eljutni oda, a kis állatok erdejéből!

Mézes Marcipán, a mokus

Rajzpályázat

- Hímes tojások
- Erdei térkép

Szárnybontogató

- Tavaszi versek
- Erdei séta

Piacon

Szarka Hanna, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

Címdoldal: Raffai Ingrid képzőművész alkotása

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

CIP – A készülő kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára, Újvidék (Novi Sad)

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

BETHEM GÁBOR

Nemzeti Kulturális
Alap

Futóbab

Láttatok-e futóbabot,
piros babot, fehér babot,
mit Bors néni felfuttatott?

Babot futtat karóra,
karján van egy kar-óra,
azon méri hány perc alatt
fut a bab a karóra.

Piros bab, fehér bab,
de legszebb a futóbab.

Játsszunk!

Névbecsapós

A játékosok felcserélik a nevüket. A játékvezető kezdi a sort, és egy nevet kiált. Ha az illető a valódi nevére áll fel hirtelen, s nem a kölcsönzött névre, éppúgy zálogot ad, mint amikor a kölcsönzött név hallatára elfelejt felállni. Akit utoljára szólítottak fel, az mondja a következő nevet és így tovább. Utána zálogkiváltás.

A nagyobbaknak a játék ugyanígy zajlik, de egyszerű felhívás helyett egy közösen ismert versből kell egy-egy sort folytatni. (Játékvezető: Talpra magyar, hí a haza... Nagy Laci. Erre nem az igazi Nagy Laci ugrik fel, hanem Kis Pista, aki az ő nevét kapta, és folytatja: Itt az idő..., s utána nevet kiált stb.)

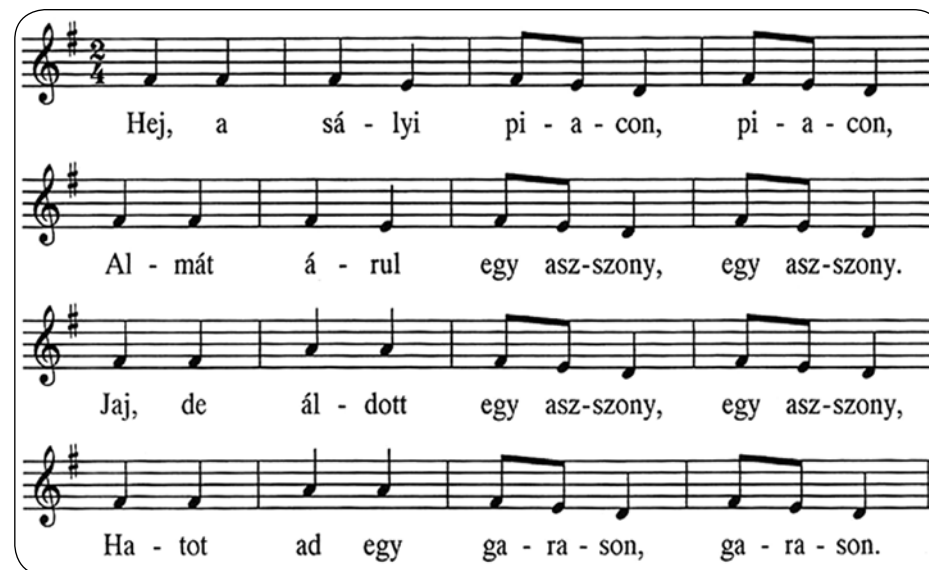
Ki a gyorsabb?

A játékosok egymás mellett ülnek. A verseny kezdetén mindenki egy spárgadarabot kap, amelyen öt csomó van. Vezényszóra indul a verseny. A játék első része abból áll, hogy ki tudja leghamarabb kibogozni a csomókat. Aki már a csomókat kibontotta, egy asztalhoz kell futnia, s ott egy rövid levelet kell írnia valakinek. Az is előre meg van határozva, hogy a levélnek hány szóból kell állnia (pl. 20-ból). Ezután a versenyzőnek sielve egy szekrényhez kell szaladnia, onnan egy könyvet kivennie (annyi könyv legyen a szekrényben, ahány versenyző van), innen gyorsan egy fiókhöz kell szaladnia, onnan egy ceruzát kivennie (a ceruzákat is elő kell készíteni), és a könyv ötödik lapjáról a legfelső sort le kell írnia. Aki mindezekkel a feladatokkal a leghamarabb elkészül, az a győztes. Másféle feltételeket is lehet szabni, hogy a verseny érdekes legyen.

Dúdoló

Hej, a sályi piacon

Hej a sályi piacon, piacon,
Almát árul egy asszony, egy asszony,
Jaj de áldott egy asszony, egy asszony,
Hatot ad egy garason, garason.

Mondókák

Kiskertemben uborka, reá kapott a róka.
Megállj, róka, megleslek, Komáromba vitetlek!

***

Kecske ment a kiskertbe, a káposztát megette.
Siess, kecske, ugorj ki! Jön a gazda megfogni!

Gyárfás Endre

Babot vetettem

Babot vetettem,
nagyot nevettem.
Mondta az öcskös:
– Akkor nevesz,
majd ha a babod
bő termést adott
s fő a fazékban a bableves!
Babot vetettem
s magamra vettem
megannyi gondját,
vállalom érte
a babramunkát.
Locsolom reggel,
locsolom este,
jaj, csak a napfény
melegen süsse!

Tápsót ha kíván,
adok én néki.
Látszanak is már
levelecskéi.
Karót ütök le: rácsavarodva
magasra kússzék,
mintha fa volna!
Szaporán nyisson
piros virága!
Vigyázok rája,
ne rágja bogárka.
(Hű, a gonosznak
lesz nemulass!)
Zöld hüvelyében
– mint repülőben –
üljön a sok-sok
babszem-utas!

Mihalek Krisztián
2. osztály,
Novak Radonić iskola,
Mohol

6

Mondókák

Paradicsom, paprika,
Ettől hízik Palkó,
Petrezselyem, karfiol,
Sárgarépa, vadkapor,
Zeller, hagyma, kolompér,
Mégis üres a kondér.

*

Hagymát eszünk vacsorára,
gumója jó, nem a szára.
Kissé csípős, mégis édes,
attól leszek egészséges.

*

Paradicsom, padlizsán,
zöldséget falj, kiskomám!

Fazekas Anna

Saláta

Zöld saláta palántája
nő, ha eső esik rája.
De elázna, meg is fázna,
ha nem sütné napsugárka.
Zöld saláta szoknyájára
kényes, mint a király lánya.
Csipkés fodra nem lóg porba,
fejcskéjét fennen hordja.
Rokolyája, friss torzsája
nyuszié lesz vacsorára.

Hegedűs Gabriella
2. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

7

Mátyás király a piacon kaszáltat

Egyszer Mátyás király a bajnoki piacon lovagolt keresztül a kíséretével. Meglátta, hogy aratási időben, fényes reggel egy csapat, jó erőben lévő férfi ácsorog, kaszákkal felszerelve.

– Kire várnak, emberek? – kérdezte Mátyás király.

– Arra várunk, hogy valaki elhívjon aratni. Családosok vagyunk, oszt nincs munkánk. Nem lesz télire kenyerünk – panaszkodtak az emberek.

– Hányan vannak? – kérdezte a király.

– Mindjárt megolvassom – ajánlkozott az egyik kaszás.

– Harmincketten vagyunk – jelentette a királynak.

– No, jól van, én felfogadom magukat. Maga legyen a munkavezető! – mondta annak, aki megolvasta őket. – Álljanak sorba, itt fognak kaszálni a piacon. Estére erre jövök, s megfizetem a napszámjukat.

Az emberek nagyon csudálkoztak, hogy miért kaszáltat velük a király a csupasz piacon, hiszen ott még egy szál fű se termett.

– Hogy kaszáljuk itt a semmit, fölség?

Mátyás király leszállt a lováról, kivette a kaszát az egyik napszamos kezéből és megmutatta.

– Így kaszáljanak! – belekaszált a levegőbe. – Na, ha így, hát így. Mátyás elment a dolgára. Az emberek meg estig vágták a rendet a piacon. Estére visszatért a király, s a sok szegény napszámost jól megfizette az egész napi kaszálásért.

Zelk Zoltán

Az én kertem

Van nekem egy diófám,
de az olyan fajta;
dió terem rajta,
mellette az almafám,
azon pedig alma.
Melléjük egy szilvafám,
nézem, nézem, mintha
annak ágán se egyéb
teremne, csak szilva.

Tudom, el se hiszitek,
hiába is mondom,
van ribizlibokrom is,
és azon a bokron,
azon is csak ribizli,
azon se nőtt még soha
se szőlő, se mandula –
ilyen az én kertem,
azért tán, mert ingyen kaptam,
nem a boltban vettem!

Balog Emília

2. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Nőnap

Szombat este van. Az ébresztő-óra fáradhatatlanul tiktakol a konyhaszekrényen. Anyu minden percben ránéz, aztán az ablakhoz lép, kihajol, visszamegy a konyhába, ismét megnézi az órát, majd esdek-lő pillantást vet az ajtóra. Semmi. Aztán újra az órát nézi. Úgy tűnik, meg se mozdul a mutatója. –

Hol van Andris? Fél hét van, már legalább egy órája itthon kellene lennie, hiszen tudja, milyen nyugtalan az édesanyja, ha elmarad. – Elébe megyek – határozza el magát, és már húzza is a cipőjét, és keresi a kulcsot.

De ha Andris más irányból jön haza, és zárva találja a lakást? – jut hirtelen eszébe. Leteszi a kulcsot, és azt mondja: – Térj észhez, végezd a dolgod! Hét óra van, amikor piros arccal, a futástól felhevülten becsönget Andris. Kezében egy csokor virág.

– Hol voltál, Andris?

– A virágárusnál, anyu. Nagyon sokat kellett várni. El sem tudod képzelni, milyen sokan voltak. Mindenki a nőnapra vásárolt virágot.

Anyu megfogja kisfia kócos fejét, és magához szorítja.

– Féltél, mert nem tudtad, hol vagyok? – kérdi Andris néma tekintettel.

Anyu így szól hozzá:

– Reggel elmegyünk nagymamihoz, őt is felköszöntjük.

– Elmegyünk, anyu.

Huszák Anikó
4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

Ágh István

Virágosat álmodtam

Édesanyám,
virágosat álmodtam,
napraforgó
virág voltam álomban,
édesanyám,
te meg fényes nap voltál,
napkeltétől
napnyugtáig ragyogtál.

Zsoldos Zalán

Gregus Erik

Butora Kinga
A zentai Petőfi Sándor iskola
4. osztályos tanulói

A hatrongyosi kakasok

Egyszer a hatrongyosi bíró kakasa, ahogy a szemétdombon kipingél-kapargál, talál egy fületlen gombot. Nosza, fölugrik vele az ól tetejére, s elrikkantja magát hét határ hallatára:

Kukurikú, Kelemen! Mit leltem a szemeten! Hatrongyosi bíró fia, Kelemen, a kis kakashoz odaugrik sebesen. – Mutasd csak, kis kakas, mid van neked?

– Nem tudom én, hogy micso-da, de mégse adom oda – felelt a hatrongyosi bíró kakasa, s beugrott a sövény közé. Utána Kelemen, s a hatrongyosi bíró fia úgy megbúbozta a hatrongyosi bíró kakasát, hogy egyszeribe eleresztette szegény feje a fületlen gombot.

– Kukurikú, Kelemen: ezt már el nem szenvedem. Megbántottad a kakast, majd megbánod még te azt! – sivalkodott a kis kakas, s egyszeribe összetrombitálta a kakasülőről a falu kakasait:

Hatrongyosi kakasok, gyorsan ide szálljatok! Nem telt bele egy kukurintásnyi idő, már akkor ott voltak a hatrongyosi kakasok, öregbíró kakasa, kisbíró kakasa, kántorék

kakasa, harangozó kakasa – több kakas nem volt Hatrongyoson. Mit tanácskoztak, mit nem, azt a sárga cserebogár, amelyik arra repült, jobban meg tudná mondani, ha a hatrongyosi bíró kakasa nagy elkeseredésében be nem kapta volna a sárga cserebogarat. Elég az hozzá, hogy arra repült egy cinege, s oda szólt a kakasgyűléshez:

– Hatrongyosi kakasok, mi az újság nálatok?

– Kicsi falu, nagy a torony, bosszút állunk Hatrongyoson – felelték a kakasok.

– Majd ha fagy, hó lesz nagy, répa terem vastag, nagy – csúfolódott a cinege.

– A fele se tréfa ennek – meresztgették a taréjukat a hatrongyosi kakasok. – Nem kel föl többet a nap Hatrongyoson, mert nem kukorékolnak neki a hatrongyosi kakasok.

– Hatrongyosi kakasok, jaj de nagyon okosok! – nevetett a cinege, továbbrepülve. A hatrongyosi kakasok pedig elmentek aludni, hanem előbb keményen megrázták egymásnak a taréját. „Kakas

tesz feladást, huncut, ki nem állja” – annyit jelent ez kakasnyelven. Bizony még javában húzták a bőrt a fagyon a hatrongyosiak, mikor a kántorék kakasa már elrikkantotta magát:

– Kukurikú, virradóra, éjfél után három óra! Egyszerre talpon volt egész Hatrongyos, s mérgében majd lenyelte a fejét a hatrongyosi bíró kakasa.

– Ez a kakasbecsület? Ki a faluból a kántorék kakasával! Három kis kakas úgy kimarta maga közül a negyediket, hogy az meg se állt addig, ameddig a hatrongyosi torony ellátszott. Akik pedig ott-hon maradtak, azok még jobban megfogadták, hogy nem hallatszik több kakasszó Hatrongyoson. Ne tudja a hajnal, mikor kell neki hasadni. Hát, uramfia, a fél szemét még ki se nyitja másnap a harangozó kakasa, mikor már rágyújtott a nótára:

– Kukurikú, emberek, hajnallik már, keljetek! Bizony az lett a vége, hogy a harangozó kakasát is elüldözték Hatrongyosról, mint az igaz ügy árulóját. Majd azok mutatják meg, hogy ki az igazi kakas, akik ott-hon maradtak: kisbíró kakasa, öregbíró kakasa. Kisbíró kakasa állta is a

fogadást másnap hajnalig, hanem akkor már nem bírta magával:

Kukurikú, kelj, kelj, piros hajnal, serkenj! Nem is kellett egyéb a hajnalnak, egyszerre feltolta piros ábrázatát az ég alján.

– Jaj, mit tettem, jaj, mit tettem! – sipított a kisbíró kakasa, s úgy világ-nak ment bújában, hogy még tán ma sem állt meg. Nem maradt már egyéb kakas Hatrongyoson, csak az öregbíró kakasa. Le se merte hunyni a szemét egész éjszaka, nehogy ál-mában elkukurítsa magát valahogy. Jaj neked, Kelemen, megfizetsz a fületlen gombért! Jaj neked, Hatrongyos, sose látod többet a szép piros hajnalt, nincs, aki felköltse! Néz, néz a sötétségbe a hatrongyosi bíró kakasa: hát egyszer csak megpirul ám az ég alja, s fölmosolyog rajta a szép piros hajnal. Mosolyog, mosolyog, egyre jobban mosolyog, szinte csúfolódik:

– Tudom én az időt kakasszó nélkül is!

– Kukurikú, ilyen szégyen többet engem sose érjen! – rikkantotta el magát az utolsó hatrongyosi kakas, s úgy ugrott le a padlás szájából, hogy menten kitörte a nyakát. Azóta Hatrongyoson nincsen kakas, s a hatrongyosi gyerekek nem ehetnek kakastejes kenyeret.

Piacon

Tegnapelőtt szombaton,
Kint jártunk a piacon.
Vittünk két nagy kosarat,
Meg is telt egy perc alatt.
Vettünk egy fej káposztát,
Petrezselymet, fokhagymát,
Krumplit, céklát, paprikát,
Sárgarépat, salátát.
Vettünk diót, mazsolát,
Mogyorót és mandulát,
Laskagombát tönkjével,
Zellergumót zöldjével.
Vettünk almát, barackot,
Szőlőt, szilvát, narancsot.
Vettünk epret, áfonyát,
Csipkebogyót, szamócat.

Vettünk három peracet,
Kalácsot és kenyeret,
Kecskesajtot, friss tejet,
Juhtúrót is eleget.
Vettünk végül virágot,
Ilyen szépet ki látott?
Nárcisz, rózsza, tátika,
De finom az illata!
Míg a kosár tele lett,
Nyári eső eleredt,
Meg sem álltunk hazáig,
Szomszéd utca sarkáig!
Szaladtunk, de eláztunk,
Alaposan megfáztunk,
Így jártunk a piacon,
Tegnapelőtt szombaton!

Molnár Cecília
Petőfi Sándor
iskola, Zenta

Tavaszelő

Ásó, kapa, gereblye
búbánatnak eredve.
Ásó, kapa, gereblye
egészen mást szeretne.
Ásó, kapa, gereblye
immár nagyon mehetne.
Ásó, kapa, gereblye
simulna a kezedbe.
Ásó, kapa, gereblye
csak a rozsdá ne lepne.

Alvó magok

Életem egy röpke nyár,
télen a rét én rám vár.
Babusgatja kis magom,
takar hús hó, alhatom.
Tavaszi nap csal elő,
becézget fény, friss eső.
Életem egy röpke nyár,
apró magom tavaszt vár.
S jövőre, ha megérem,
újra nyílok a réten.

Dávid Vilmos
2. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Szárnybontogató

A nagymamám

A nagymamámat Erzsébetnek hívják. Sovány, alacsony, zöld a szeme és barna a haja. Nyugdíjas. Szeret sétálni és velem foglalkozni. Huncinak szólít. Sajtos tésztát főz, ezzel kedveskedik nekem.

**Tot Hunor, 2. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

A nagymamám

Nagymamámat Máriának hívják. Középmagas, fekete hajú, fekete szemű. Szeret sütni-főzni. Amikor elmegyek hozzá, a kedvenc kalácsommal vár. Náluk is van játékos szobám. Repülőket, traktorokat és kisautókat gurítgatunk egymásnak. A legviccesebb az, amikor összekeveri az én nevemet és a három testvéremnek a nevét, ezért mindannyiunkat angyalkájának szólít.

**Kecskés Benedek, 2. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Misi Mókus kalandjai (Könyvismertető)

Az iskolában a tanító néni egy érdekes könyvet mutatott. A címe Misi Mókus kalandjai, és Tersánszki Józsi Jenő írta. A mókusnak

voltak testvérei, és csak neki volt fekete a farka. Az volt a vágya, hogy megtalálja az örökké termő fát. A fát megtalálta, de voltak ott ám neki rokonai, akik kövérek voltak. Egyszer arra ment egy sakál élelmet keresni. Misi felmászott a fára. Az egyik kitalálta, hogy ők elbújnak és majd a sakál nem őket eszi meg, hanem Misit. A sakál oda akart ugrani, de Misi előbb félreugrott. Így elment a sakál, és azt a mókust ette meg, amelyik ezt kitalálta.

Amikor a sakál elment, Misi oda szólt, hogy hallotta, mit beszéltek. Ekkor gondolta, hogy hazamegy, mert ezek a mókusok szívtelenek. Misi sikeresen hazaért, és még a szülei és a tanítója is megbocsátott neki.

Nagyon tetszett a könyv, és ajánlom mindenkinek, hogy olvassa el.

**Kocsis Márk, 3. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

Előkerült az elveszett kiskutyám

Egy nap Dodóval, a kutyámmal sétálni mentünk. Amíg nem figyeltem rá, lehúzta magáról a pórát.

Szárnybontogató

Futottam utána, de ő gyorsabb volt nálam. De reményem még volt. Plakátokat nyomtattunk az elveszett kutyusról, és azokat kiakasztottuk a fára, padra, kerítésre és még sok másra.

Egy nap egy nagyon öreg néni felhívott minket, hogy látta Dodót. A családommal rögtön odamentünk. A kutyusunk ott feküdt egy másik kutyus mellett. Azt a kutyát, amelyik Dodó mellett feküdt, nagyon megsajnáltuk, így őt is hazavittük, és elneveztük Maxnak.

Így került vissza hozzánk Dodó. Remélem, ez nem fog Maxszal is megtörténni.

**Glumičić Leila, 3. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

A kedvencem és én

A kutyusom neve Putyrongy. Hosszú, fekete szőre van. Nagyon játékos kutyus. Szeret a labdával játszani. Utál fürödni. Mindig segít felkelni, ha elesek.

**Siplik Zsuzsanna, 2. osztály,
József Attila iskola, Kupuszina**

Én és a kedvencem

A kutyám neve Edi. Nincsen nagy bundája.

Labrador és retriever keverék. Barátságos a kutyám. Kutyakaját eszik és ételmaradékot. Lovagolni szoktam rajta.

**Zsivu Teodor, 2. osztály,
József Attila iskola, Kupuszina**

Előkerült az elveszett kiskutyám

Egyszer sétálni mentünk Morzsi-val. Útközben talákoztam az egyik barátnőmmel. A nagy beszélgetés közben Morzsi elszaladt. Sietve szaladtunk a kutyám után, de nem találtuk sehol. Nem tudtuk, mit csináljunk, ezért nagy bánattal elindultunk haza. Otthon elmeséltük anyukámnak, hogy mi történt. Megpróbált vigasztalni engem. A kiskapu felől valami neszt hallottunk. Gyorsan odaszaladtam, gondoltam, Morzsi lehet az. Nagy csalódás ért, mivel csak a postás volt. Amikor jobban megnéztem, láttam, hogy Morzsi kutyám a bicikli kosarában ül. Örömben átöleltem. Ilyen nagyon még sosem örültem egy postásnak.

**Király Eliz, 3. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

Piacon jártam

Csernoh Viktor

1. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Csernoh Emília

Desanka Maksimović óvoda, Torda

Acsai Viola

péterréveai óvodás

Goór Anna

péterréveai óvodás

Kabók Roland

Pitypang óvoda, Újvidék

Molnár Ákos,

Hófehérke óvoda, Muzslya

Zöldségkosár

Ágoston Szintia

Csipek csapat óvoda, Ada

Filip Oreščanin

újvidéki óvodás

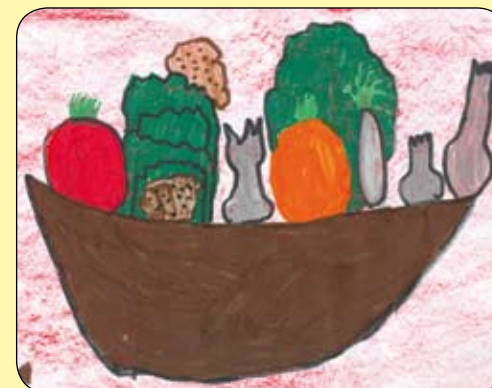
Kabók Blanka

3. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Pander Kata

2. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Pecce Andor

2. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Kis Bicskei Edina

4. osztály, Csokonai Vitéz Mihály iskola, Felsőhegy

A pillangó, aki toppantott

**Szereplők: Király, Királyné,
Pillangó, Pillangóné,
Udvarhölgyek**

Színhely: a királyi palota kertje

Pillangó (a feleségével együtt be-
táncol, végigtáncolják a színpa-
dot).

Király (a feleségével együtt belép,
sétálnak).

Királyné: Nézd, uram, királyom,
kedves férjem, milyen gyönyör-
űen táncol ez a két pillangó!

Király: Köszönjük! Köszönjük a szép
táncot! (Tapsolnak és továbbse-
tálnak, kimennek.)

Pillangóné (abbahagyja a táncot,
néz utánuk): Elmentek, mert te
elrontottad a lépést!

Pillangó: Azt már nem is látták, el-
sétáltak!

Pillangóné: Nekem miért nincs
olyan szép ruhám, olyan éksze-
rem, mint a királynénak?

Pillangó: De hiszen így is szép vagy!
Meg is dicsért a királyné. (Meg
akarja simogatni) Gyere, táncol-
junk!

Pillangóné (makrancosan): Nem
táncolok, amíg nem kapok olyan
ruhát és ékszert, mint amilyen a
királynénak van!

Pillangó: Nincs neked arra szüksé-
ged!

Pillangóné: Ezt csak azért mondd,
mert élheterlen vagy – és ügyet-
len! Most végre megmondtam a
szemedbe!

Pillangó (elveszti a türelmét): Te
meg hiú vagy és nagyravágyó!
Én is megmondom a szemedbe!
(Hátat fordítanak egymásnak.)

Pillangóné: Nagyon haragszom!

Pillangó: Én is haragszom! És ha még
tovább haragítasz, toppantok
egyed, és sötétségbe borul itt az
egész kert! Akkor aztán sírhatsz!

Pillangóné (nem hiszi el): Igazán?
És mért nem toppantasz?

Pillangó: Mert annyira még nem
haragszom. Meg aztán most
virágzanak éppen a király na-
rancsfái, azoknak kell a napfény.

Pillangóné: Te kérkedő! Egy szava-
dat sem hiszem el! (kitáncol)

Pillangó (bánatosan néz utána).

Király (a feleségével együtt belép a
másik oldalon): Már csak Pillan-
gó van itt!

Királyné: Hol a kis feleséged, ked-
ves Pillangó?

Pillangó: Itthagytam, ó, szépséges
királyné! Nagyon makrancos
asszony! Nem bírok veled!

Király: És mit tettél, hogy ráncba
szedd?

Pillangó: Bocsáss meg, nagy király,
aki érted az állatok beszédét...
Hazudtam!

Király (kíváncsian): Mit hazudtál?

Pillangó (halkan, óvatosan): Hogy
csak toppantanom kell, és söté-
ségbe borul minden. De nem
hitte el! Udvarhölgyek (besza-
ladnak, összevissza kiabálnak):
Ó, király! Ó, királyné! Hallgass
meg minket! Engem hallgass
meg! Előbb engem!

Királyné: No de, hölgyeim! Ne be-
széljenek egyszerre!

Udvarhölgy: Új kárpit kell a szobám-
ba, király! Égszínkék! Második:
Én zöldet szeretnék! Harmadik:
Én pedig tarkát! Aranyozottat!
Negyedik: Én olyat kérek, ami-
lyenre pávát festettek!

Királyné: Udvarhölgyek! Udvarhöl-
gyek! Csendesebben!

Király (a pillangóhoz): Ilyen cívódós
a te feleséged is?

Pillangó: Igen, királyom!

Király: Hát akkor toppants! Hadd
boruljon sötétbe a palota!

Pillangó: De, Királyom! Én csak ha-
zudtam!

Király: Toppants, ha mondom! Látod
ezt a varázsgyűrűt az ujjamon!

Pillangó: Hát akkor toppantok!
(Toppant, s egyszerre minden
elsötétül.)

Udvarhölgyek: Jajaj! Uram király!
Végünk van! Eltűnt a nap!

Királyné: Nyugalom, udvarhölgyek!
Ha megígéritek, hogy ezentúl il-
ledelmesen viselkedtek, és nem
zavarjátok a király nyugalma-
tát és a palota csendjét, és nem kö-
veteltek mindennap más színű
kárpitot a szobátokba, akkor
megkérem a pillangót, toppant-
son újra, és hozza vissza a nap-
fényt, a világosságot! Udvarhöl-
gyek (sivalkodva): Megígérjük!
Megígérjük!

Király: Ne így mondjátok, csende-
sebben mondjátok!

Pillangóné (a sötétben táncolva,
tapogatózva): Jaj, jaj, nem látok!
Hol a férjem? Hozd vissza a na-
pot, drága férjem! Soha többet
nem veszekszem... nem kétel-
kedem a szavadban! Csak még
egyszer táncolhassak veled a
napfényben!

Király: Hát akkor csak toppants
újra, kedves Pillangó!

Pillangó: Köszönöm neked, jó
királyom! (toppant) (A színpad
megint lassan kivilágosodik, a két
pillangó táncol, a többiek körülál-
va gyönyörködnek bennük.)

(Függöny)

**Kipling meséjéből átdolgozta
Pápa Relly**

Kakas kartonpapírból

Egy 13,5 cm x 10 cm-es, téglalap alakú papírlapot félbehajtunk a hosszabbik oldala mentén. A sablon segítségével megrajzoljuk a tyúk és a kakas fejét és a ferde vonalakat. A hajtásvonal mentén kb. 7–10 ferde vonalat vágunk be, amelyeknek a szélessége 1 cm. Fontos, hogy a papír rugalmas legyen és megtartsa az alakját.

Kivágjuk a vonalak mentén. Ezután piros kartonra taréjt rajzolunk és kivágjuk. A következő lépés a csőr és a „szakáll” megrajzolása és nyírása sárga kartonból. Elkészítjük a szemet is, és felragasztjuk a fejre a kivágott részeket.

A jobb szélén a be nem nyírt részt a felező hajtásvonal mentén lehajtjuk alulra, ahogy a képen látható.

Egy kevés ragasztóval összeragasztjuk, és száradásig összecsíptetjük a rajzlapot csíptetővel (gemkapoccsal, ruhacsipesszel). A mellkast is így csatlakoztatjuk a nyakrészhez. Száradás után eltávolítjuk a csipeszt, és kész is van a kakas!

A felrobbanó uzsonnás zacskó

Hozzávalók: sütőpor, papírtörő, ecet, gyorsan lezárható zacskó (pl: Zip-lock tasak)

A kísérlet:

Menj ki a szabadba.

– Csomagolj be egy púpos evőkanányi sütőport egy kocka papírtörőbe.

– A zacskóba önts 1 dl vizet, majd 2 dl ecetet.

– Zárd le a zacskót, csak akkora helyet hagyj, amin be tudod dugni a papírtörőbe csomagolt sütőport.

– Dugd be a sütőporos csomagot a zacskóba, de még tartsd a folyadék szintje fölött, amíg lezárod a zacskót.

– Gyorsan rázd össze a zacskó tartalmát.

– Tedd a zacskót a földre és lépj hátra.

Mikor a sütőpor és az ecetes lé összekeveredik, pezsegni kezd. Látványos durranás lesz a végeredmény. Jó móka!

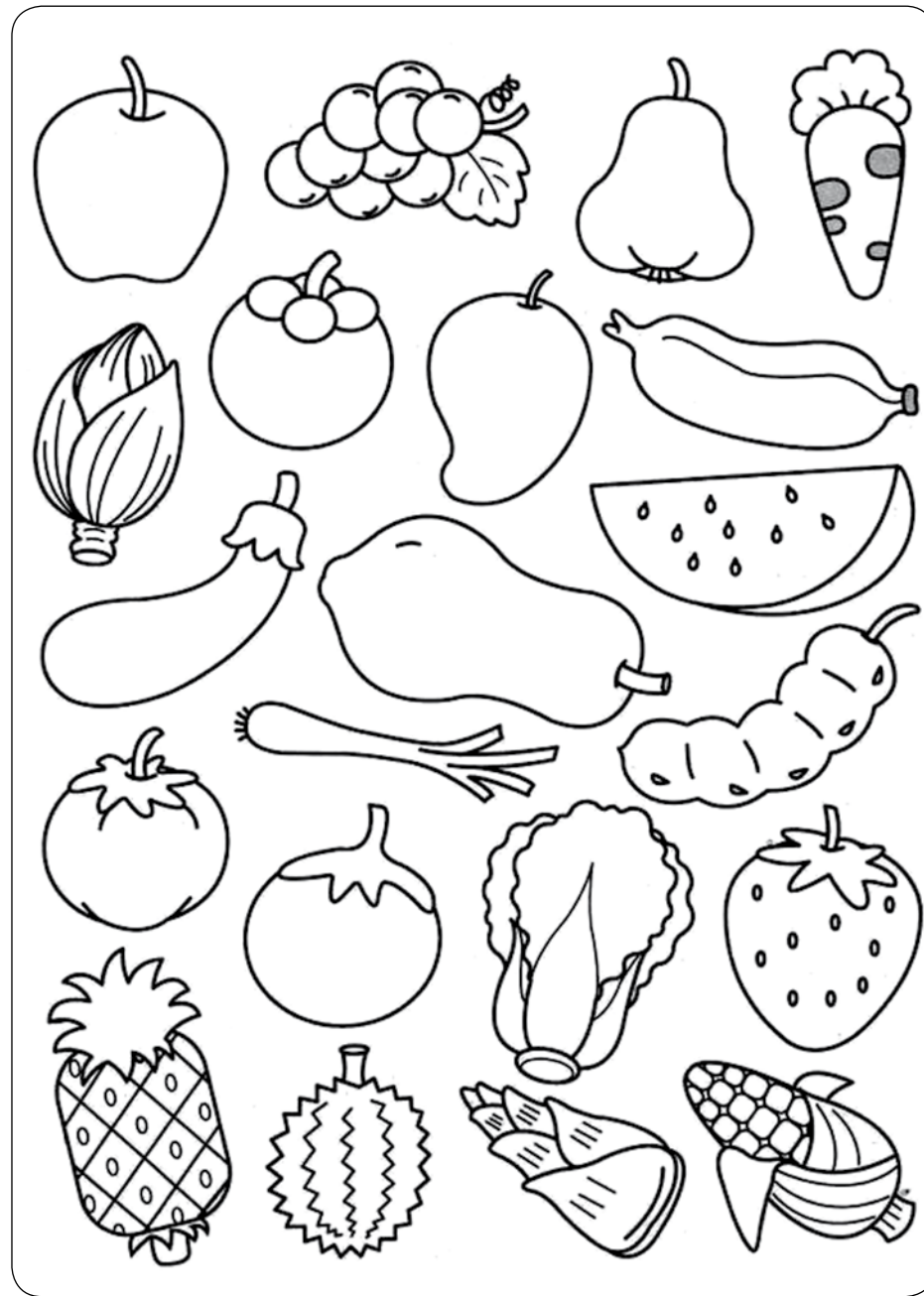
Színezd ki!

24

Színezd ki!

25

A kakas

A tyúk (*Gallus gallus*) párja. A fiatal kakasokat (legtöbbször az egy évnél fiatalabbakat) kakócának nevezik. Más madarak (pl. a pulyka) hímjét is gyakran kakasnak nevezik. A kakasüllő az a rúd, amin a tyúk és a kakas alszik.

A kakas poligám madár, de egyszerre csak egy fészket „apáskodhat”. Legtöbbször a tyúkok fészket védi, és megtámadja a betolakodó rivális kakasokat. Napközben gyakran egy magasabb (kb 1-1,2 m) faágról vagy ülőkérőről figyel a „csapatát”. Ha ragadozó közeledik, éles figyelmeztető hangjelzéseket ad ki.

A kakast gyakran ábrázolják kukorékolás közben, amikor a madár a felkelő napot köszönti. A fiatal kakasok már 4 hónapos koruktól kukorékolnak. Gyakran látni kerítések oszlopain, vagy más magasabb helyről, ahogy kukorékolásával figyelmezteti a betolakodókat arra, hogy ez az ő területe. A reggeli kukorékolás azonban csak babona, a kakas bármikor kukorékolhat. Van különösen hangos kakasok és olyanok is, amelyek napjában csak párszor kukorékolnak. Ez nagy-

részt a kakas fajtájától és az „egyniségétől” függ. A kakas azonban más hangjelzésekre is képes, akár kotkodácsolni is tud, mint a tyúk. Gyakran pattogó kotyogással hívja a tyúkokat az élelemforráshoz, ugyanúgy, ahogy a kotló hívja a csibéit.

A kakas tánca

Ez a kakas jellegzetes megnyilvánulása. Ilyenkor a kakasok egyik szárnyukkal a földet súrolva peclesen járkálnak, ezzel „tudatják” a tyúkokkal, hogy ki a főnök. A tyúk legtöbbször megadja magát és elszalad, csak ritkán fordul elő, hogy szembezáll a kakassal. Miután eldőlt, hogy ki a domináns, a kakas is megnyugszik. Ha a tyúkudvarban más kakas is van, ez a „tánc” gyako-

ribb, a kakasok pedig gyakran versengenek egymással, és ha egyikük sem vonul vissza, összeverekednek. Ha a kakast egy napra, vagy tovább eltávolítjuk a tyúkudvarból, majd visszavisszük, ismét bemutatja „táncát”. Az agresszívebb kakasok mindkét szárnyukkal verdesnek, felborzolják a tollaikat, hogy nagyobbak tűnjenek, és úgy viselkednek, mint egy bős bika.

Gazdag Erzsébet

A kiskakas rézgarasa

Elgurult egy rézgaras. Fölkapta egy kiskakas.

Ha fölkapta, jól tette, a bögyébe betette.

De a bögye kidobta, mérges lett a kakasra.

Összeszidta a kakast: „Búzáat adjál, ne garast!”

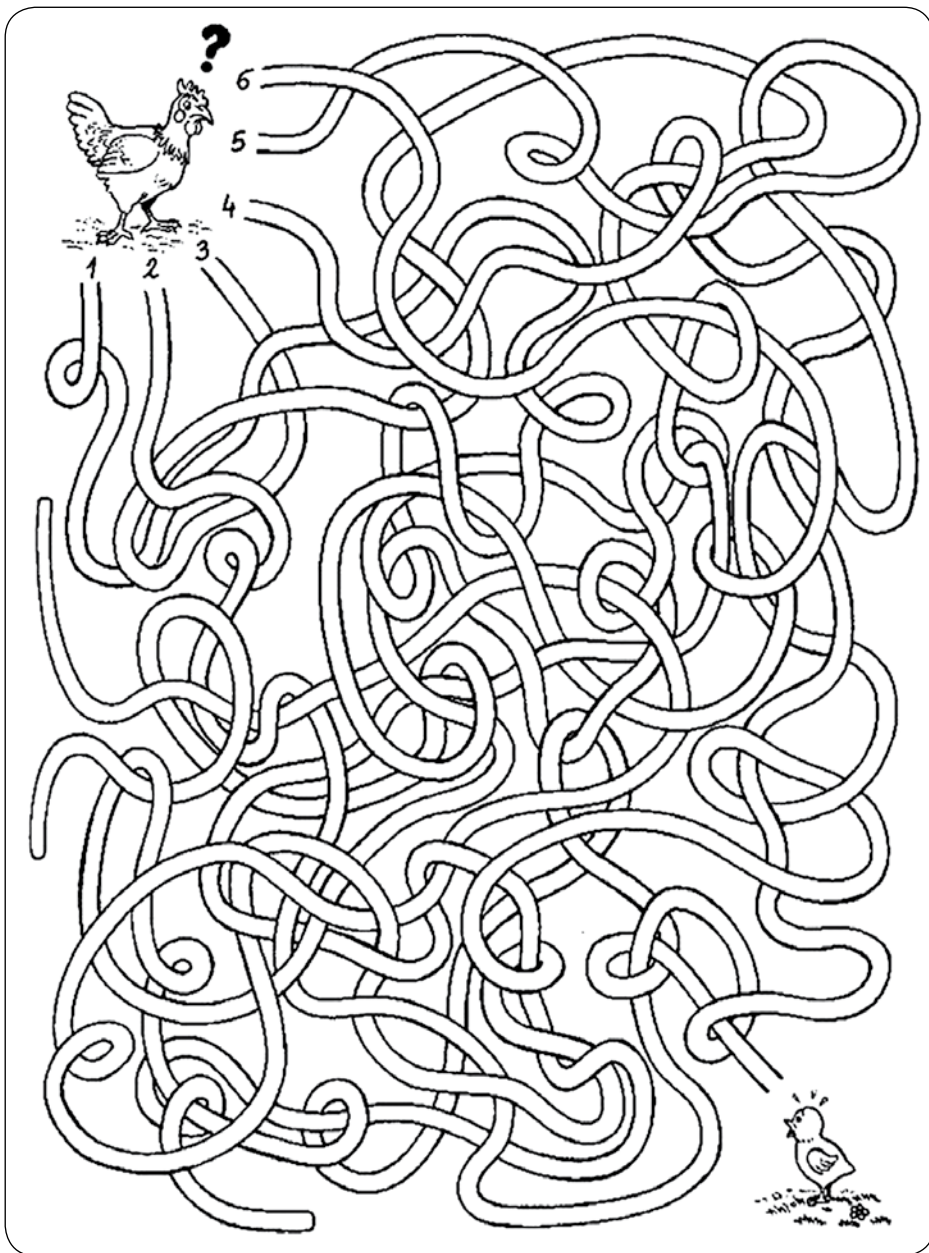
Kis kakas a piacon búzáat vett a garason.

Ezt adta a begyének, most már békén megélnek.

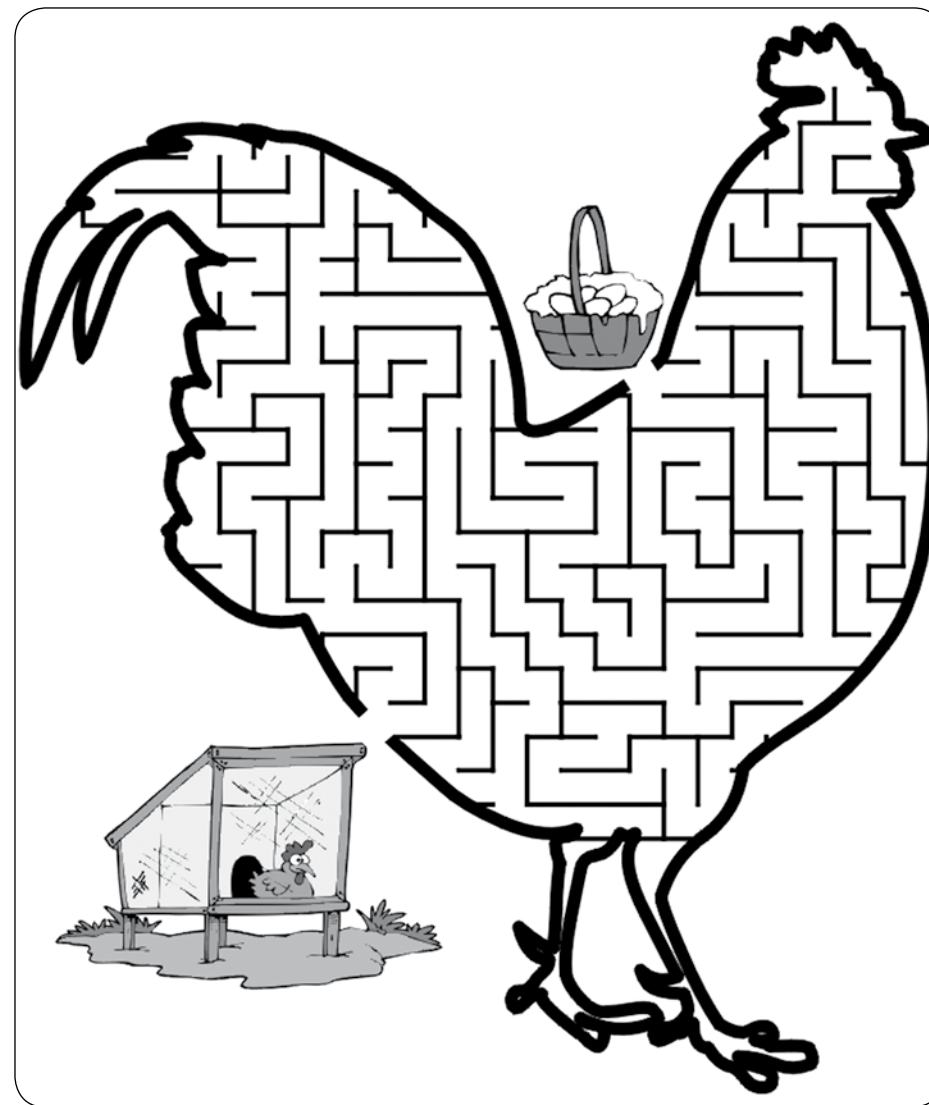
Labirintus

Segíts a tyúkanyónak és a csibének

Kakaslabyrinthus

Kukurikú, szól a kakas,
ki az ágyból, hajnal hasad,
már süti a nap a hasad.

Legendák a kakasról

A kukorékolásról híres kakas a nap és a lélek újjászületését jelképezi. Az ókori görögök Apollón szent madarának tekintették, de Perszephonéval, a beköszönő tavasszal is azonosították.

A régi Kínában a kakast sohasem ették meg, különösen az újév ünnepén nem lehetett levágni. A hagyományos hiedelem szerint a kakas elriasztja a gonosz szellemeket és ártó démonokat, épp ezért esetenként kakasvérrel kenték be a védő istenek szobrait, képeit. A kakas mindemellett kapcsolatban áll a Nappal, így pl. azon a nyugaton található csodálatos fán, amelyen a tíz Nap útja végén megpihen, egy jáspiskakas jelzi a hajnalt.

A kakast bátorsága és ébersége miatt is nagy becsben tartják. A hagyomány szerint egymagában ötvözi az ötféle erényt, nevezetesen csőre és sarkantyúja a bátorság és a harcosság jelképe; taréja a hivatalnokok kalapját idézi, így a hivatalviselésre utal; éj-

szaka éberem őröködik, ez a tulajdonsága utal a megbízhatóságra, hűségére; ha élelmet talál, társait is hívja, ebben nyilvánul meg emberségessége. Képeken a kakast olykor öt csibéje kíséretében ábrázolják, amely a gyermekeit oktató gondos és szigorú apaképét idéz.

A japán sintó hit szerint a kakaskukorékolás imára szólít fel, ezért a madarat gyakran ábrázolják dobok tetején a templomokat díszítő képeken. Japánban szent állat a kakas, még a templomokban is szabadon szaladgálhat.

A kakast az iszlám hitűek is tisztelik, ugyanis az így kiáltott Mohamed előtt az első mennyországban: „Nincs más isten, csak Allah!” A tanyasi kakasok magabiztos fölényessége a férfissággal, a bátorsággal és a harciasság-

gal kapcsolta össze a madár alakját.

A kelták és más északi népek szerint a kakas a túlvilág küldötte: ő kíséri a lelkeket, ő hívja csatába a holtakat, s ő figyelmezteti az isteneket a veszélyre. Az angolok a fehér kakast szerencsét hozónak tartják, és tiltják a megölését, mert megvédi a farmot, ahol él. A fekete kakas viszont a gonosz szellemekre figyelmeztet; a küszöbön álló kakas pedig látogató jöttét jelzi. Az a hiedelem járja,

hogyan a világvége utolsó napján a kakasok mindegyike varjúvá válik, hogy felkeltsék a holtakat.

Nagyra tartják a kakas nemzőképességét, szerelmi varázslásokban például a svábok a kakas nyelvet csempésznek be a kiválasztott fiú ételébe, aki ezután rögvést beleszeret az epekedő lányba; a cseh lányok ugyanebből a kakas farktollával háromszor érintik meg a kiszemelt fiatal embert, hogy elnyerjék szerelmét.

Tamkó Sirató Károly

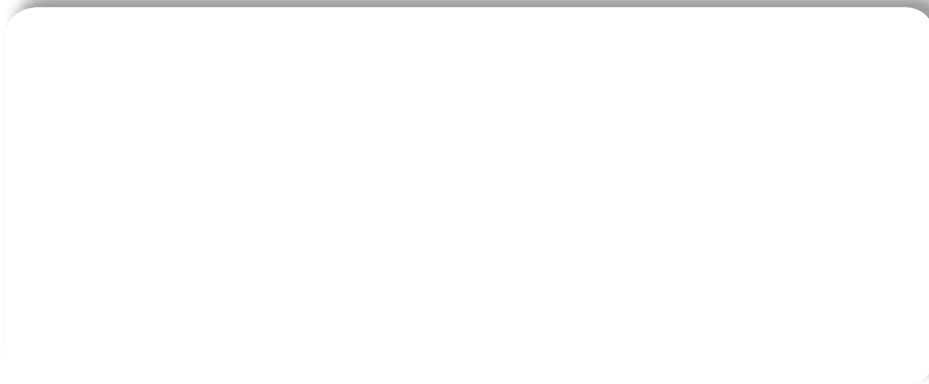
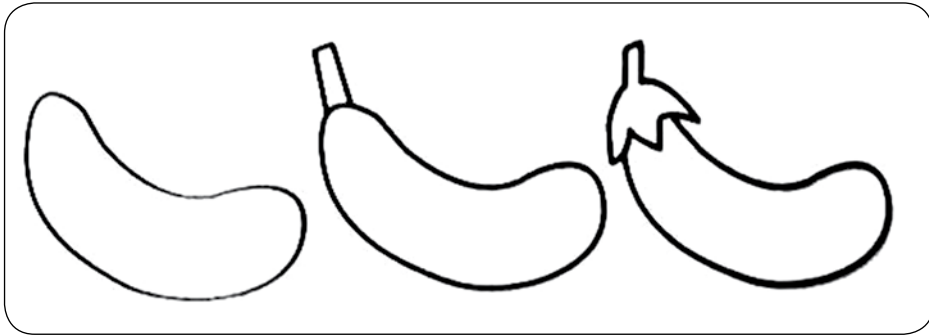
A kis kakas

Kukurikú...
Megszólalt a kis kakas
Tarkatollú, tarajas:
Kukurikú...
A diófa de magas!
Az én hangom magasabb...
Oda száll föl
Kukurikú...
Ahol jár a piros nap!

Tanulj rajzolni

**Milyen zöldségnek a nevét ismered fel?
Pótold a magánhangzókat!**

p _ d l _ z s _ n
k _ l b _ m b _
k _ r f _ _ l
v _ r _ s h _ g y m _
c _ k _ r _ _
c s _ c s _ r _ b _ r s _
f _ k h _ g y m _

Tanulj rajzolni

Kakas-rajzolós mondóka

Rajzoltam egy kiskakast,
tarka tollast, tarajast.
Csőre is van, lába kettő,
készen van a kis ébresztő.
Kukuriku!

Két kis kakas összeveszett
Azt sem tudta, mit evett,
Tücsköt, bogarat,
Mindenféle madarat.
Hess, hess, hess!

Álarcosbál

Agatity Anasztázia
2. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Mézes Marcipán jelmezben
Ahmetagić Hana
2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Mányi Kinga
1. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Miklós Dóra
1. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Szárnybontogató

Rövid történet a kismalacról, aki iskolába megy, de rettenetesen megbánja

Mesélő: Egygaras, két garas, volt egyszer egy kismalac. Ez a kedves kismalac elgondolta biz a, milyen az az iskola. Hátán ragyogó táska, és elindult az iskolába.

Tanító néni: Hát, te mit keresel itt?

Malac: Nekem, rőf, rőf, egy a vágyam, rőf, rőf, tanulni az iskolában!

Tanító néni: No, ha tanulni akarsz, ide figyelj, kismalac!

Mosd meg előbb a füledet, mosd meg az orrod, hisz csupa sár, látszik, hogy sárban turkálsz! Mosd meg a négy mocskos csükköd, nem lehet így padban ülnöd! Eredj szépen most haza! Gondod legyen a tisztaságra, úgy gyere majd iskolába!

Mindannyian: Kismalac, enyje, ejnye, gondod legyen a tisztaságra, úgy gyere majd iskolába!

Mesélő: Egy garas, két garas, megy haza a kismalac. Út szélén pocsolya, fürödni abban szokott. Belefekszik, s tőle még sárosabb lesz a bőre.

Sáros lesz az orra, lába, s nem megy többet iskolába.

**Vastag Margaréta, 4. osztály,
Dr. Tihomir Ostojjić iskola,
Hódegyháza**

A torta

Az egyik nővéremet Csengének hívják. Hosszú, hullámos, barna haja van, zöld a szeme, az alkata sportos. Igen kreatív, kedves és jószívű lány. Szeret sütni-főzni. Ezzel kapcsolatos történetet mesélek el.

Egyik vasárnap délután a szüleink elmentek gyalogolni a töltésre. Mi otthon maradtunk és anya megkért bennünket, hogy süssünk valami édességet. Csengével kitaláltuk, hogy sütünk egy tortát. Csenge szokott sütit sütni, ezért receptre sem volt szükségünk. Előszedtünk a szekrényből mindent, ami kellett: lisztet, cukrot, tojást, sütőport és margarint. Én kevertem össze a hozzávalókat a tésztához. Csenge a sütőt beemelegítette és a masszát beleöntöttük a kekek tortaformába, 180 fokon majd egy órát sütöttük a tésztát. Lehet, hogy egy kicsivel előbb kellett volna kivenni a sütőből, mert kissé megégett a széle. Nekifogtunk a krém elkészítéséhez. És el is rontottuk, így sajnos ez a krém a kukában kötött ki. Másodszorra viszont nagyon jól sikerült, az állaga is pont jó lett. Már csak a torta összeállítása maradt hátra. Amikor hazaértek anyáék és elébük tettük a tortát, a mi közös tortánkat, nagyon meglepődtek és megörültek. Annyira finom volt, hogy szinte öt perc alatt megettük a tortát, amit két órán át készítettünk.

Ez egy felejthetetlen délután volt, egy jó buli a testvéremmel.

**Zsoldos Zalán, 4. osztály, Petőfi
Sándor iskola, Zenta**

Kisképtár

Lengyel Vivien
csantavéri óvodás

Papp Mária Magdolna
4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

Gulyás Oldal Vivien
2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Királyhalom

Mészáros Anissza
2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Királyhalom

Molnár Ákos
Hófehérke óvoda, Muzslya

Kis Győri Ágnes
2. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol